Valorificarea patrimoniul documentar și consolidarea expertizei în domeniul istoriei militare și a studiilor de securitate și apărare.

Cod proiect: *PSC-MApN-2014-ISPAIM-02*

Tip proiect: bilateral, România - Republica Moldova

Instituția coordonatoare:

- Institutul pentru studii politice de apărare și istorie militară (ISPAIM)
- Agenția pentru Știință și Memorie Militară (AȘMM), Ministerul Apărării al Republicii Moldova

Director de proiect: dr. Carmen-Sorina Rîjnoveanu

Echipa de proiect: prof. univ. dr. Petre Otu, dr. Daniela Șișcanu, Iulian Măcreanu, dr. Manuel Stănescu, dr. Șerban F. Cioculescu, dr. Sorin Cristescu, dr. Andreea Bădilă, Alin Oprea, dr. Șerban Pavelescu

Perioada de implementare: 2014–prezent; proiect multianual, desfășurat pe baza planurilor anuale de cercetare ale Institutului pentru studii politice de apărare și istorie militară (ISPAIM)

Număr ore pe an: –1320

Descrierea proiectului

Proiectul urmărește dezvoltarea și consolidarea cooperării științifice dintre Institutul pentru studii politice de apărare și istorie militară (ISPAIM) și Agenția pentru Știință și Memorie Militară (AȘMM) din Republica Moldova, cooperare inițiată în anul 2014 cu Centrul de Cultură și Istorie Militară, instituție predecesoare a actualei AȘMM. Proiectul asigură un cadru constant de dialog, cercetare și schimb de expertiză în domeniul istoriei militare și al studiilor de securitate și apărare.

Cooperarea vizează abordarea unor teme de interes comun pentru cele două instituții, valorificarea rezultatelor cercetării și facilitarea schimbului de experiență între cercetătorii români și cei din Republica Moldova. Proiectul include organizarea de manifestări științifice bilaterale, participarea, pe bază de reciprocitate, la conferințe, seminare și mese rotunde, elaborarea și publicarea de studii și contribuții științifice, precum și dezvoltarea unor inițiative comune de cercetare.

Prin caracterul său multianual, proiectul urmărește asigurarea continuității cooperării științifice și dezvoltarea unor direcții comune de cercetare, atât în domeniul istoriei militare, cât și în analiza problematicilor de securitate și apărare de interes pentru România și Republica Moldova.

Obiective

Obiectiv general

Valorificarea expertizei științifice a celor două instituții pentru aprofundarea cercetării în domeniul istoriei militare și al studiilor de securitate și apărare, în vederea unei mai bune înțelegeri a trecutului comun, precum și a evoluțiilor și provocărilor actuale relevante pentru România și Republica Moldova. Proiectul contribuie, totodată, la dezvoltarea dialogului științific bilateral și la promovarea rezultatelor cercetării în mediul academic și de specialitate.

Obiective specifice

- dezvoltarea cercetării pe teme de interes comun în domeniul istoriei militare, securității și apărării;
- organizarea și participarea la manifestări științifice bilaterale;
- promovarea participării reciproce a cercetătorilor celor două instituții la conferințe și alte activități științifice;
- valorificarea rezultatelor cercetării prin publicarea de studii și articole în publicațiile de specialitate ale instituțiilor partenere;
- stimularea schimbului de expertiză și a dialogului între cercetătorii din România și Republica Moldova;
- identificarea unor noi direcții și teme de cercetare susceptibile să fie dezvoltate în comun.

Activități

- organizarea în comun de manifestări științifice pe teme de interes pentru cele două instituții;
- participarea, pe bază de reciprocitate, a cercetătorilor ISPAIM și AȘMM la manifestări științifice organizate în România și Republica Moldova;
- organizarea de vizite bilaterale și reuniuni periodice de coordonare, în vederea evaluării cooperării, stabilirii temelor de interes comun și planificării activităților viitoare;
- instituționalizarea unei noi formule de cooperare în cadrul Conferinței Naționale de Istorie Militară organizate anual de ISPAIM: începând cu ediția din 2026, AȘMM coordonează o secțiune științifică specială, formula urmând să fie continuată la edițiile viitoare;
- elaborarea de contribuții științifice destinate publicațiilor editate de instituția parteneră;

Rezultate – manifestări științifice

În perioada 2014–prezent, cooperarea dintre ISPAIM și AȘMM s-a concretizat prin organizarea de activități științifice comune, participarea reciprocă la manifestări academice. Printre principalele rezultate se numără:

- participarea cercetătorilor din Republica Moldova la conferința internațională *„Primul Război Mondial – perspectivă istorică și istoriografică”*, organizată de ISPAIM la București, în perioada 12–14 iunie 2014;
- participarea reprezentanților ISPAIM la conferința științifică *„Primul Război Mondial și Basarabia (1914–1918)”*, organizată la Chișinău în septembrie 2014;
- organizarea, în martie 2016, la Iași, a sesiunii științifice bilaterale *„100 de ani de la deschiderea frontului românesc în Primul Război Mondial (1916–2016)”*, ale cărei comunicări au fost ulterior valorificate într-un volum de studii;
- participarea cercetătorilor din Republica Moldova la conferința internațională *„Bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz în dinamica Primului Război Mondial”*, organizată de ISPAIM în perioada 25-27 septembrie, 2017, în cadrul programului dedicat Centenarului Primului Război Mondial;
- participarea reprezentanților ISPAIM la conferința *„100 de ani de la Congresul militarilor moldoveni: 20-27 octombrie 1917”*, organizată la Chișinău în perioada 23-26 octombrie, 2017;
- participarea cercetătorilor din Republica Moldova la conferința internațională *„Conferința de Pace de la Paris (1919) și Noua Ordine Internațională Liberală 1.0”*, organizată de ISPAIM la București, în perioada 7–9 noiembrie 2019;
- participarea unui reprezentant ISPAIM la conferința internațională organizată în anul 2021 de AȘMM, cu tema *„Începutul operațiunilor militare din Est în cadrul celui de-Al Doilea Război Mondial”*;
- participarea ISPAIM la activitățile științifice organizate de AȘMM în anul 2022 pe tema *„Securitatea regională în contextul soluționării conflictelor înghețate”*, cooperare valorificată inclusiv prin publicarea unei contribuții științifice în *Anuar. Studii de apărare și securitate*;
- participarea unui reprezentant ISPAIM la conferința internațională **„***Parteneriatul pentru pace: perspective de securitate”*, organizată de AȘMM la Chișinău, în perioada 14–16 martie 2024;

- organizarea, în perioada 12–15 mai 2025, la Iași, a Simpozionului științific România–Republica Moldova *„80 de ani de la încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial. Perspective și interpretări istorice”*, însoțit de reuniunea bilaterală anuală ISPAIM–AȘMM;
- participarea, în perioada 9–12 martie 2026, a delegației AȘMM la Conferința Națională de Istorie Militară, în cadrul căreia partenerul din Republica Moldova a coordonat secțiunea specială *„Propagandă și contrapropagandă în secolele XX–XXI: context internațional și național”*;

Rezultate (Open Access)

- *100 de ani de la deschiderea frontului românesc în Primul Război Mondial (1916–2016): culegere de studii*, Editura Militară, București, 2017 – volum rezultat în urma conferinței științifice româno-moldovene cu aceeași denumire, organizate la Iași în anul 2016 și publicat de Centrul de Cultură și Istorie Militară din Republica Moldova și ISPAIM;
- *Bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz în dinamica Primului Război Mondial*, Editura Militară, București – volum rezultat în urma conferinței științifice internaționale cu aceeași denumire, organizată de ISPAIM, cu participarea cercetătorilor de la AȘMM;
- *Conferința de Pace de la Paris (1919) și Noua Ordine Internațională Liberală 1.0 / The Paris Peace Conference (1919) and the New International Liberal Order 1.0*, Editura Militară, București – volum rezultat în urma conferinței științifice internaționale cu aceeași denumire, organizată de ISPAIM, cu participarea cercetătorilor de la AȘMM;
- *Războaiele de independență, diplomație și societate: noi perspective și abordări privind Marea Criză Orientală 1875–1878 / The Wars of Independence, Diplomacy and Society: New Perspectives and Approaches on the Great Eastern Crisis 1875–1878*, Editura Militară, București – volum rezultat în urma conferinței științifice internaționale cu aceeași denumire, organizată de ISPAIM, cu participarea cercetătorilor de la AȘMM;
- publicarea, în cadrul cooperării editoriale dintre cele două instituții, a unor studii semnate de cercetători ISPAIM în revista de istorie militară *Cohorta* a AȘMM, editată la Chișinău, între care contribuții ale lui Manuel Stănescu, Daniela Șișcanu și Petre Otu în nr. 2/2018, Daniela Șișcanu în nr. 2/2020 și Sorin Cristescu în nr. 1/2022.

- publicarea studiului lui Șerban F. Cioculescu, *„Activarea conflictelor înghețate (de tip secesionist) și implicațiile asupra securității regionale”*, în *Anuar. Studii de apărare și securitate*, 2022;
- participarea dr. Carmen-Sorina Rîjnoveanu și dr. Șerban F. Cioculescu în Colegiul de redacție al *Anuarului. Studii de apărare și securitate.*
- Volumului colectiv care reunește comunicările prezentate în cadrul Simpozionului România–Republica Moldova „80 de ani de la încheierea celui de-Al Doilea Război Mondial. Perspective și interpretări istorice”, organizat în anul 2025 – în curs de publicare

Costuri

Valoarea totală a proiectului: activitățile sunt realizate în cadrul planurilor și programelor anuale de cooperare și cercetare ale institutului.

Surse de finanțare

Bugetul Ministerului Apărării Naționale, în cadrul activităților de cercetare și cooperare științifică desfășurate de ISPAIM.